ଅଧ୍ୟାୟ 5
ଶାସନ ଏବଂ ପରିଚାଳନା

ନେତୃତ୍ୱ ଏବଂ ଶାସନ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନ(ଏଚଇଆଇ)ଗୁଡ଼ିକର ସମସ୍ତ ଦିଗକୁ ଗଭୀର ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥାଏ । ଯଦିଓ ନିଜ ଭିତରେ ଉତ୍ତମ ଶାସନ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାରେ ହାସଲ ହେବାକୁ ଥିବା ଫଳାଫଳ ନୁହେଁ, ଏହିପରି ଫଳାଫଳ ହାସଲ କରିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ ପ୍ରୟାସର ଫଳପ୍ରଦତା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାରେ ସେମାନଙ୍କର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ରହିଥାଏ । ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଏ ଯେ ଗୁଣାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଏକ ପୋଷଣ ସଂସ୍କୃତିରେ ବୌଦ୍ଧିକ ଉଦ୍ଭାବନ ଆବଶ୍ୟକ କରେ ଏବଂ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ଶାସନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏହି ସଂସ୍କୃତି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରେ ।

ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନ ଶାସନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବିଭିନ୍ନ ଉପାଦନ ଏବଂ ପଦ୍ଧତି ମାଧ୍ୟମରେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କରେ ଶାସନ ଏବଂ ପରିଚାଳନାର ସ୍ଥିତି ଏବଂ ମନୋନୀତ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକରେ ସେଗୁଡ଼ିକ କେତେ ପରିମାଣରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଛି, ତାହାର ସ୍ଥିତିକୁ ଆକଳନ କରିବାକୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଡିଟ୍ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ:ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଶାସନ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଏବଂ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଥିଲା କି ?

ବିଭିନ୍ନ କାରଣଗୁଡ଼ିକର ଅବଦାନ ନିଶ୍ଚିତ କରେ ଯେ ଏକ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାର ଶାସନ ଏବଂ ପରିଚାଳନା କଳ୍ପିତ କରାଯାଇ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି ଯାହା ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଫଳାଫଳ ହାସଲ ପାଇଁ ପ୍ରୟାସକୁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଭାବରେ ତଦାରଖ କରେ । ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ସହଭାଗିତା, ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ସହଭାଗିତାର ଭାର, ସାଧୀନତା ପ୍ରତି ଦିଆଯାଉଥିବା ଉତ୍ସାହ, ଗୁଣାତ୍ମକ ନିଶ୍ଚିତତା ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପାଣ୍ଠି ମହତ୍ୱ ହାସଲ କରେ ଏବଂ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦିଗରେ ଅଗ୍ରଗତି କରିବା ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଯାଏ । ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଏବଂ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଶାସନ ଏବଂ ପରିଚାଳନାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ଏହାର କାରଣ, ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବାରେ ସହଯୋଗ କରୁଥିବା ପ୍ରଣାଳୀଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସମ୍ପର୍କକୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ମାଧ୍ୟମରେ ବୁଝିହେବ :

ଏକ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନର ଶାସନ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ସଂରଚନାଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଏହାର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଫଳାଫଳରେ ସ୍ୱୀକୃତି, ର୍‍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍ ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନାର ବିଜ୍ଞତା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଫଳିତ ହୁଏ ।

5.1 ଶାସନ

ଏକ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନର ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ୱ ଏବଂ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଶାସନ ଗଠନ ଏବଂ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଜରୁରୀ । ସ୍ୱଚ୍ଛ ନୀତି ଏବଂ ଦକ୍ଷ ନୀତି ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ । ଶାସନର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଦିଗଗୁଡ଼ିକ ଯଥା ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାଶୀଳତା ଏବଂ ଆଗକୁ ଦେଖିପାରିବାର ମନୋଭାବ ଭବିଷ୍ୟତର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଲକ୍ଷ୍ୟ ସହିତ ମେଳ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ।

ରାଜ୍ୟ ବିଭାଗରେ ଏବଂ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସ୍ତରରେ ଶାସନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଏହି ବିଭାଗରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

5.1.1 ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ଶାସନ

ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରରେ ଶାସନ ପାଇଁ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ପ୍ରଣାଳୀରେ ରାଜ୍ୟ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପରିଷଦ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ଗୁଣବତ୍ତା ନିଶ୍ଚିତତା ସେଲ୍ ଗଠନ କରାଯାଇଛି । ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଅଡିଟ୍ ଫଳାଫଳଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନ ଅନୁଚ୍ଛେଦରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

5.1.1.1 ରାଜ୍ୟ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପରିଷଦ

ଦ୍ୱାଦଶ ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା ଦଲିଲର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 21.308 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ରାଜ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାର ଯୋଜନାବଦ୍ଧ ତଥା ସମନ୍ୱିତ ବିକାଶର ନେତୃତ୍ୱ ନେବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ରାଜ୍ୟ ଏକ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପରିଷଦ (ଏସଏଚଇସି) ଗଠନ କରିବା ବାଞ୍ଛନୀୟ । ରାଜ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାର ଯୋଜନାବଦ୍ଧ ତଥା ସମନ୍ୱିତ ବିକାଶ ପାଇଁ ରୁସା ମଧ୍ୟ ଏହି ପରିଷଦ ଗଠନକୁ ଅନୁମୋଦିତ କରେ ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର 9 ମଇ 2014 ରେ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପରିଷଦ (ଓଏସ୍ଏଚଇସି) ସଂକଳ୍ପ ସଂଖ୍ୟା-10494 ରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ । ଏହି ସଂସ୍ଥାର ସ୍ଥାପନା, ଅକ୍ଟୋବର 2017 ରେ ଓଏସ୍ଏଚଇସି ଅଧିନିୟମ ପ୍ରଣୟନ ହେବା ସହିତ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ହୋଇଥିଲା । ଓଏସ୍ଏଚଇସି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଏବଂ ଦ୍ୱାଦଶ ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା /ରୁସାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ, ଓଏସଏଚଇସି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଯୋଜନା (ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଯୋଜନା, ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା ଏବଂ ବଜେଟ୍ ଯୋଜନା), ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସଂସ୍ଥା, ନିୟାମକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟ ରାଜ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ମାନଦଣ୍ଡ ଏବଂ ପ୍ରମୁଖ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ସୂଚକ(କେପିଆଇ) ଆଧାରରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ, ଆର୍ଥିକ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ନୀତି ପ୍ରଣୟନ କରିବା, ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଉପରେ ଡାଟାବ୍ୟାଙ୍କ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ, ଗୁଣବତ୍ତା ସୁନିଶ୍ଚିତତା ଇତ୍ୟାଦି ଓଏସଏଚଇସିର କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

2018-19 ରେ ସମସ୍ତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପାଇଁ ସାଧାରଣ ସ୍ନାତକ ସିଲାବସ୍, ପରୀକ୍ଷା ସଂସ୍କାର, ନାକ ସ୍ୱୀକୃତି, ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ପାଇଁ ସାଧାରଣ ଆଡମିଶନ ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା ପାଇଁ ପାଞ୍ଚଟି ବୈଠକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ ଓଏସ୍ଏଚଇସି କୌଣସି ରାଜ୍ୟ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଯୋଜନା ଯେଭଳି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଯୋଜନା ଏବଂ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାର ବିକାଶ ପାଇଁ ବଜେଟ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନଥିଲା । ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ସୂଚକ (କେପିଆଇ) ଉପରେ ଆଧାରିତ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ଅନୁସନ୍ଧାନ ପ୍ରୋଗ୍ରାମର ଉତ୍ପାଦକତା ମାପିବା ଏବଂ ଅଧ୍ୟାପକଙ୍କ ଗୁଣବତ୍ତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ମାନଦଣ୍ଡ ଏବଂ ପଦ୍ଧତି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିବା, ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନର ମାନ୍ୟତା ଏବଂ ମାନଦଣ୍ଡ ପାଇଁ ଏକାଡେମିକ୍ ଗୁଣର ଆଦର୍ଶ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିବା ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ତେଣୁ, ଯୋଜନା ଏବଂ ସଂସ୍କାର ମାଧ୍ୟମରେ ଏକ ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ବିଶ୍ୱ ପରିବେଶରେ ରାଜ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଏବଂ ଅନୁସନ୍ଧାନକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ଓଏସଏଚଇସି ସୃଷ୍ଟି କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମୁଖ୍ୟତଃ ପୂରଣ ହୋଇପାରିନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2020) ଯେ ଓଏସ୍ଏଚ୍ଇସି ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛି ଏବଂ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ନୀତିଗତ ବିଷୟ ଏହା ଦ୍ୱାରା ଧୀରେ ଧୀରେ ସମାଧାନ ହେବ । ପ୍ରକୃତ କଥା, ରାଜ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାର ବିକାଶ ପାଇଁ ଓଏସ୍ଏଚ୍ଇସି ଗଠନ ହେବାର ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପରେ ମଧ୍ୟ ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇପାରି ନାହିଁ ।

5.1.1.2 ଗୁଣବତ୍ତା ନିଶ୍ଚିତତା କକ୍ଷ

ନାକ୍ ମାନୁଆଲ ଏକ ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ ଗୁଣବତ୍ତା ନିଶ୍ଚିତତା ସେଲ୍ (ଏସ୍ଏଲ୍କ୍ୟୁଏସି) ଏବଂ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସ୍ତରରେ ଏକ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଗୁଣବତ୍ତା ସୁନିଶ୍ଚିତତା ସେଲ୍ (ଆଇକ୍ୟୁଏସି) ର ଗଠନକୁ ସୁପାରିଶ କରେ । ଏହାର ଭୂମିକା ହେଉଛି ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନ (ଏଚଇଆଇ) ର ଏକାଡେମିକ୍ ଏବଂ ପ୍ରଶାସନିକ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତାକୁ ଉନ୍ନତି କରିବା ଏବଂ ଗୁଣାତ୍ମକ ସଂସ୍କୃତିର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣକରଣ ମାଧ୍ୟମରେ ଗୁଣାତ୍ମକ ବୃଦ୍ଧି ଦିଗରେ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ସଚେତନତା, ସ୍ଥିର ଏବଂ ଅନୁଗାମୀ ପ୍ରୋଗ୍ରାମିଂ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଏକ ଗୁଣାତ୍ମକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିକାଶ କରିବା । ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ଗୁଣବତ୍ତା ନିଶ୍ଚିତତା ସେଲର ଭୂମିକ ହେଉଛି ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକରେ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଗୁଣବତ୍ତା ସୁନିଶ୍ଚିତ ସେଲ୍ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଉପରେ ନଜର ରଖିବା ଏବଂ ନାକ୍

ସହିତ ପରାମର୍ଶରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏକ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଜ୍ଞାନ ଯୋଜନା ଉପରେ ଆଧାର କରି ସେମାନଙ୍କ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ସ୍ୱୀକୃତି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ପ୍ରେରଣା ଦେବା । ସ୍ୱୀକୃତି ପ୍ରକ୍ରିୟା ପାଇଁ ଏସ୍‌ଏଲ୍‌କ୍ୟୁଏସି ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ନାକ୍ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ନୋଡାଲ୍ ଏଜେନ୍ସି ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ । ସ୍ୱୀକୃତି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ, ନାକ ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ଗୁଣବତ୍ତା ନିଶ୍ଚିତତା ସେଲର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥାଏ ।

ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ, ଅଡିଟ୍ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପଏଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକ ଅବଲୋକନ କଲା:

(କ) ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ଗୁଣବତ୍ତା ନିଶ୍ଚିତତା ସେଲ୍:ଏସ୍‌ଏଲ୍‌କ୍ୟୁଏସି ଜୁଲାଇ 2002 ରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକରେ ନାକ ସ୍ୱୀକୃତି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଉପରେ ନଜର ରଖିବା ପାଇଁ ଜାନୁଆରୀ 2015 ରେ ଆହୁରି ଶକ୍ତିଶାଳୀ କରାଯାଇଥିଲା । ନାକ୍ ସ୍ୱୀକୃତି ବିଷୟରେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକୁ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ଗୁଣବତ୍ତା ନିଶ୍ଚିତତା ସେଲ୍ 2015-17 ମଧ୍ୟରେ କେବଳ ତନିଟି କର୍ମଶାଳା/ ସେମିନାର ଆୟୋଜନ କରିଥିଲା । ସ୍ପଷ୍ଟ ହୁଏ ଯେ ଓଡ଼ିଶାର 883 ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ 181(20.50 ପ୍ରତିଶତ) ନାକ୍ ମାନ୍ୟତା ପାଇଥିବାରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2019 ନିଶ୍ଚିତତା ସେଲ୍ ଦ୍ୱାରା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନଥିବାରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି ଯେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକର ଗୁଣବତ୍ତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପଗୁଡ଼ିକ ଅଳ୍ପ ସମୟରେ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ 2017-19 ମଧ୍ୟରେ ସେପରି କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କରାଯାଇନାହିଁ । ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଗୁଣବତ୍ତା ସୁନିଶ୍ଚିତ ସେଲ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଖରାପ କାର୍ଯ୍ୟ (ନିମ୍ନ ପାରାରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବେ ବର୍ଣ୍ଣିତ) ଏହା ମଧ୍ୟ ସୂଚିତ କରେ ଯେ ଗୁଣାତ୍ମକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ସ୍ୱୀକୃତି ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ଗୁଣବତ୍ତା ନିଶ୍ଚିତତା ସେଲ୍ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ନଜର ରଖିନଥିଲା ।

(ଖ) ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଗୁଣବତ୍ତା ନିଶ୍ଚିତତା ସେଲ୍:ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଗୁଣବତ୍ତା ନିଶ୍ଚିତତା ସେଲ୍ 2008 ପରଠାରୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି । ୟୁଜିସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ, ବାର୍ଷିକ ଗୁଣବତ୍ତା ନିଶ୍ଚିତତା ରିପୋର୍ଟ (ଏକ୍ୟୁଏଆର) ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଗୁଣବତ୍ତା ସୁନିଶ୍ଚିତ ସେଲ୍ ଦ୍ୱାରା ନାକ, ଏସ୍‌ଏଲ୍‌କ୍ୟୁଏସି ଏବଂ ଅନୁବନ୍ଧିତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଗୁଣବତ୍ତା ନିଶ୍ଚିତତା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଦାଖଲ କରାଯିବା କଥା । ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ବାର୍ଷିକ ଗୁଣବତ୍ତା ନିଶ୍ଚିତତା ରିପୋର୍ଟ 2018-19 ପାଇଁ ଦାଖଲ କରିନାହିଁ । 2016-17 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାର୍ଷିକ ଗୁଣବତ୍ତା ନିଶ୍ଚିତତା ରିପୋର୍ଟ ମଧ୍ୟ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ୱେବ୍‌ସାଇଟରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇନାହିଁ ।

ନାକ୍ ଅନୁଯାୟୀ ଦ୍ୱିତୀୟ, ତୃତୀୟ କିମ୍ବା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଚକ୍ର ସ୍ୱୀକୃତି ଦେବା ପାଇଁ ସର୍ବନିମ୍ନ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଆବଶ୍ୟକତା (ଏମଆଇଆର) ହେଉଛି ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଆଇକ୍ୟୁଏସି ଏବଂ ଓକ୍ୟୁଏଆର ର ସମୟାନୁବର୍ତ୍ତୀ ଦାଖଲ । ଏହିପରି, ବାର୍ଷିକ ଗୁଣବତ୍ତା ନିଶ୍ଚିତତା ରିପୋର୍ଟ ଗୁଡ଼ିକ ଦାଖଲ ନକରିବା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ପରବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ୱୀକୃତି ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥାଏ । ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଆଇକ୍ୟୁଏସି ଏହାର ଅନୁବନ୍ଧିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକରେ ଆଇକ୍ୟୁଏସିର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କୌଣସି ସୂଚନା ଉପରେ ନଜର ରଖିନଥିଲା ।

ସେହିପରି, ଉତ୍ତର ଓଡ଼ିଶା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଗୁଣବତ୍ତା ନିଶ୍ଚିତତା ସେଲ୍ ଯଦିଓ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2009 ରେ ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା, ଏହା ସଠିକ୍ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁନଥିଲା । ଏହା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଶିକ୍ଷାଦାନ/ ଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା, ସଂରଚନା, କାର୍ଯ୍ୟର ଫଳାଫଳ, କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀର ସମୀକ୍ଷା କିମ୍ବା ଗୁଣବତ୍ତା ଏବଂ ଗୁଣାତ୍ମକ ଆନଷ୍ଠାନିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଉପରେ ଅଭିଭାବକ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ହିତାଧୀକାରୀଙ୍କଠାରୁ ମତାମତ ନେଇନଥିଲା । 2018-19 ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ଗୁଣବତ୍ତା ନିଶ୍ଚିତତା ରିପୋର୍ଟ ନାକ୍‌କୁ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ 2016-17 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ରିପୋର୍ଟ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ୱେବସାଇଟରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇନଥିଲା । ଉତ୍ତର ଓଡ଼ିଶା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପରି ଏସ୍‌ଏଲ୍‌କ୍ୟୁଏସି ସହିତ ପୂର୍ବ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ୱୀକୃତି ଗୁଣବତ୍ତା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କିମ୍ବା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଇକ୍ୟୁଏସି ତଥ୍ୟ ବଜାୟ ରଖିବାରେ ଏସ୍‌ଏଲ୍‌କ୍ୟୁଏସି ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କରିନଥିଲା ।

32 ଟି ପରୀକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ, କେବଳ 19 ଟି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକରେ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଗୁଣବତ୍ତା ନିଶ୍ଚିତତା ସେଲ୍ ଥିଲା । ଏହା, କିନ୍ତୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହି 19 ଟି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଥିବା ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଗୁଣବତ୍ତା ନିଶ୍ଚିତତା ସେଲ୍ ସଠିକ୍ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁନଥିଲା । ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକରେ ଗୁଣବତ୍ତା ବୃଦ୍ଧି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ଯୋଜନା, ମାର୍ଗଦର୍ଶନ ଏବଂ ମନିଟରିଂ ପାଇଁ

ଆଇକ୍ୟୁଏସି ର ତ୍ରୟମାସିକ ବୈଠକ ସାତଟି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇନଥିଲା । ଯେଉଁ ସମସ୍ତ 19 ଟି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଆଇକ୍ୟୁଏସି ବିଦ୍ୟମାନ ଥିଲା ସେଠାରେ ଗୁଣାତ୍ମକ ନିଶ୍ଚିତତା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଯେପରିକି ଶିକ୍ଷାଦାନ ଏବଂ ଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ସମୀକ୍ଷା, ଛାତ୍ର/ ପିତାମାତାଙ୍କଠାରୁ ମତାମତ ପାଇବା, ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ଗୁଣାତ୍ମକ ମାନଦଣ୍ଡ/ ପାରାମିଟରର ବିକାଶ ଏବଂ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପରିଚାଳନା ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇନଥିଲା ।

ଏହି 19 ଟି ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ନଅଟି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ନାକ୍ କୁ ଏକ୍ୟୁଏଆର ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଗୁଣବତ୍ତା ନିଶ୍ଚିତତା ସେଲ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ୟୁଜିସିରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ପାଣ୍ଠି ମଧ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇନଥିଲା । 32 ଟି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ 20 ଟି ଅନୁଦାନ ପାଇଥିବା 60 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ 37.91 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ବଳକା ପରିମାଣ 22.09 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ୟୁଜିସିକୁ ଫେରସ୍ତ କରାଯାଇଛି । ତେଣୁ, ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ ଗୁଣାତ୍ମକ ନିଶ୍ଚିତତା ଉପାୟ ସନ୍ତୋଷଜନକ ନଥିଲା କାରଣ ମାର୍ଚ୍ଚ 2019 ସୁଦ୍ଧା ଏହି 32 ଟି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ 12 ଟି (38 ପ୍ରତିଶତ) ନାକ୍ ମାନ୍ୟତା ପାଇଥିଲେ ।

ଏହିପରି, ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ମାଧ୍ୟମରେ ଗୁଣବତ୍ତା ସଂସ୍କୃତିର ବୃଦ୍ଧି ଦ୍ୱାରା ରାଜ୍ୟର ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକରେ ଏକାଡେମିକ୍ ଏବଂ ପ୍ରଶାସନିକ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତାକୁ ଉନ୍ନତ କରିବା ପାଇଁ ଏସ୍ଏଲ୍କ୍ୟୁଏସି ଏବଂ ଆଇକ୍ୟୁଏସିର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପ୍ରଭାବୀ ନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2020) ଯେ ଏସ୍ଏଲ୍କ୍ୟୁଏସିର କାର୍ଯ୍ୟ ଓଏଚଇପିଇଇ[1] ର ଓଏସ୍ଏଚ୍ଇସି[2], ପିଟିସି[3] ଏବଂ ପିଏମୟୁ ମଧ୍ୟରେ ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ, ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ହ୍ରାସ ପାଇନଥିଲା, ବରଂ ଏହାକୁ ବିବିଧ ଏବଂ ବିକେନ୍ଦ୍ରୀକରଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କରେ ଆଇକ୍ୟୁଏସି ର ନବୀକରଣ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ଜାରି କରିବାକୁସୁନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ । ଆଇକ୍ୟୁଏସି ଗୁଡ଼ିକର ମନିଟରିଂ ଏବଂ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କର ସ୍ୱୀକୃତି ପାଇଁ ଏସ୍ଏଲ୍କ୍ୟୁଏସି ମୁଖ୍ୟ ଏଜେନ୍ସି ହୋଇଥିବାରୁ ଏହାର ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ, ଯେହେତୁ ରାଜ୍ୟରେ ବହୁତ କମ୍ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଥିଲା । ଓଏସ୍ଏଚଇସି ଏବଂ ଓଏଚ୍ଇପିଇଇ, ଯେଉଁ ଏଜେନ୍ସିଗୁଡ଼ିକରେ ଏସ୍ଏଲ୍କ୍ୟୁଏସି କାର୍ଯ୍ୟ ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଛି ବୋଲି ଦାବି କରିଛନ୍ତି, ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନ ମାନଙ୍କର ସ୍ୱୀକୃତି ଉପରେ ନଜର ରଖିବାରେ ସେମାନଙ୍କର କୌଣସି ଭୂମିକା ନାହିଁ । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ରାଜ୍ୟରେ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସଂଖ୍ୟା ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି କମ୍ ରହିଛି ।

5.1.2 ଅନୁଷ୍ଠାନ ସ୍ତରର ଶାସନତନ୍ତ୍ର

ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ତରରେ ଶାସନ ପରିଚାଳନା ସଂସ୍ଥା (ସିନେଟ୍, ସିଣ୍ଡିକେଟ୍ ଇତ୍ୟାଦି) ଦ୍ୱାରା ଗୁଣାତ୍ମକ ନିଶ୍ଚିତତା ପ୍ରଣାଳୀ, ଅନୁବନ୍ଧ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଇତ୍ୟାଦି ଏକ ବିସ୍ତୃତ ଉପାୟରେ କରାଯାଇଥାଏ ।

5.1.2.1 ପରିଚାଳନା ସମିତି

ସିନେଟ୍, ସିଣ୍ଡିକେଟ୍, ଏକାଡେମିକ୍ ପରିଷଦ, ବୋର୍ଡ ଅଫ୍ ଷ୍ଟଡି ଏବଂ କଲେଜ ଡେଭଲପ୍ମେଣ୍ଟ କାଉନସିଲ୍(ସିଡିସି) ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପରିଚାଳନାକାରୀ ସଂସ୍ଥା । ଏହି ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକରେ ଗଠନ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓଡ଼ିଶା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ (ଓୟୁ ଅଧିନିୟମ), 1989 ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରଥମ ନିୟମ (ଓୟୁଏଫ୍ଏସ୍) 1990 ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକରେ ସିନେଟ୍ ଏବଂ ସିଡିସିର କାର୍ଯ୍ୟ ବିଷୟରେ ଅଡିଟ୍ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟ ଅବଲୋକନ କଲା:

---

[1] ଉତ୍କର୍ଷତା ଏବଂ ସମାନତା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ମନିଟରିଂ ୟୁନିଟ୍

[2] ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପରିଷଦ

[3] କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ଟ୍ରାକିଂ ସେଲ୍

(କ) ସିନେଟର କାର୍ଯ୍ୟ: ଓୟୁ ଅଧିନିୟମ1989 ର ଧାରା 9(1) ବିଧାନ ପରିବର୍ତ୍ତନ 34 ର ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ, ସିନେଟ୍ ହେଉଛି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଶୀର୍ଷ ପରିଷଦ ଯିଏକି ନିୟମ ତିଆରି/ ସଂଶୋଧନ / ଅନୁରୂପ ଏବଂ ବିବେଚନା କରିବା ଏବଂ ବାତିଲ କରିବା ଏବଂ ବାର୍ଷିକ ରିପୋର୍ଟରେ ଥିବା ପ୍ରସ୍ତାବ ଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର ଏବଂ ପାସ୍ କରିବା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆର୍ଥିକ ଆକଳନ, ଇତ୍ୟାଦି କରିଥାଏ।

ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଏହା ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ 2008-09 ପରେ ସିନେଟ୍ ଅଚଳ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଏହା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ନହେବା ହେତୁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ନୀତି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷା ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ । ଉତ୍ତର ଓଡ଼ିଶା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ରେକର୍ଡରୁ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ ସିନେଟ୍ ବିଦ୍ୟମାନ ଥିଲା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା ।

(ଖ) ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ବିକାଶ ପରିଷଦର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା: ଓୟୁଏଫ୍ଏସ୍, 1990 (ଅନୁଚ୍ଛେଦ 253.1) ଅନୁସାରେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଏକ କଲେଜ ଉନ୍ନୟନ ପରିଷଦ (ସିଡିସି) ଗଠନ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଛି, ଯାହାର କାମ ହେଲା, ମନିଟରିଂ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ସହିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ସଠିକ୍ ଯୋଜନା ତଥା ସମନ୍ୱିତ ବିକାଶ ପାଇଁ ଏକ ନୀତି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା, ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତକରଣ, ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ବିଷୟରେ ପରାମର୍ଶ, ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ଅନୁବନ୍ଧିତ ନୀତି ଏବଂ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକୁ ୟୁଜିସି ଅନୁଦାନର ଠିକ୍ ସମୟରେ ରିଲିଜ୍ ହେବା ଏବଂ ଏହାର ଉପଯୁକ୍ତ ଉପଯୋଗକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା । ନିୟମ 253(2) ଆହୁରି ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଛି ଯେ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ କମିଟି ବର୍ଷକୁ ଅତି କମରେ ଦୁଇ ଥର ବୈଠକ କରିବ ।

ଅଡିଟ୍‌ରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଉଭୟ ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ବିକାଶ ପରିଷଦ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସଂଖ୍ୟକ ସଭା କରିନଥିଲେ । ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ବିକାଶ ପରିଷଦ 10 ଗୋଟି ସଭାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିବାବେଳେ, 2014-19 ସମୟରେ ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ କେବଳ ଦୁଇଟି ଏବଂ ଉତ୍ତର ଓଡ଼ିଶା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପାଞ୍ଚଟି ବୈଠକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଅଧିକନ୍ତୁ, ଅନୁଦାନର ଠିକ୍ ସମୟରେ ଉପଯୋଗକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ୟୁଜିସିରୁ ପାଣ୍ଠି ପାଇଥିବା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ସିଡିସି ପର୍ଯ୍ୟାୟ ସମୀକ୍ଷା କରିବା ଦରକାର ଥିଲା । ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ଉତ୍କଳ କିମ୍ବା ଉତ୍ତର ଓଡ଼ିଶା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ବିକାଶ ପରିଷଦ ଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର କୌଣସି ସମୀକ୍ଷା କରିନାହାନ୍ତି କିମ୍ବା ଅନୁବନ୍ଧିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକରେ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ସୁପାରିଶ କରିନାହାନ୍ତି ।

5.1.2.2 ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ସହବନ୍ଧନ

ଓୟୁଏଫ୍ଏସ୍ 1990 (ଧାରା 171, 172 ଏବଂ 173) କଲେଜଗୁଡ଼ିକର ସହବନ୍ଧନ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରଖିଥିଲା । ଏହି ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ, ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଶ୍ରେଣୀଗୃହ, ସୁସଜ୍ଜିତ ଲାବୋରେଟୋରୀ, କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପୃଥକ ସାଧାରଣ କୋଠରୀ, କ୍ରୀଡ଼ା ସୁବିଧା ଇତ୍ୟାଦି ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ୟୁଜିସି (ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା କଲେଜ ଗୁଡ଼ିକର ସହବନ୍ଧନ) ରେଗୁଲେସନ୍, 2009 ଏକ କଲେଜର ଅନୁବନ୍ଧିତତାକୁ ଏହାର ସ୍ୱୀକୃତି, ସହଭାଗିତା ଏବଂ ଅନୁବନ୍ଧିତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ସୁବିଧା ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରେ । ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଉପରେ ଆଧାର କରି, ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଯାଞ୍ଚ ଆଧାରରେ ଅନୁବନ୍ଧିତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଏକ ଦଳ ପଠାଇ ଅନୁଦାନ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି । ଅନୁବନ୍ଧିତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ, ରାଜ୍ୟ ସରକାର କିମ୍ବା ବେସରକାରୀ ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ସଂପୃକ୍ତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର (ଅନୁବନ୍ଧିତତା) ବିଲ୍ଡିଂ, ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସଜ୍ଜିତ ଲାବୋରେଟୋରୀ, ଉପଯୁକ୍ତ ଆସବାବପତ୍ର, ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନାଗରିକ ସୁବିଧା ଇତ୍ୟାଦି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପୂର୍ବ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିବ, ଯେପରିକି ନିୟମାବଳୀରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

32 ଗୋଟି ପରୀକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ 30 ଗୋଟି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ 2000 ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ସେମାନଙ୍କର ସହବନ୍ଧନ ସ୍ଥିତି ପାଇଥିଲେ । ଓୟୁଏଫ୍ଏସ 1990 ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ, ମନୋନୀତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ସୂଚନା ଉପରେ ଆଧାର କରି ଅଡିଟ୍ ଦ୍ୱାରା କେତେକ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଭିତ୍ତିଭୂମିର ଉପଲବ୍ଧତା/ ଉପସ୍ଥିତି ଏବଂ ଏହି ପରୀକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ ସଂପୃକ୍ତ

ମାନଦଣ୍ଡକୁ ପାଳନ କରିବା ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଇଥିଲା । 32 ଗୋଟି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ମିଳିତ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ନିମ୍ନଲିଖିତ ତ୍ରୁଟିଗୁଡ଼ିକ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା :

- ***ଅନୁବନ୍ଧିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଭିତ୍ତିଭୂମିର ଅଭାବ:*** ଅନୁବନ୍ଧିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ ଓୟୁଏଫ୍ଏସ୍ 1990 ରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ପରି ଭିତ୍ତିଭୂମି ରହିବା ଉଚିତ୍ । ଉଭୟ ମନୋନୀତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଯାଞ୍ଚ କଲେଜଗୁଡ଼ିକରେ ଉପଲବ୍ଧ ଭିତ୍ତିଭୂମି ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକର ଅଭାବ ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଛି :

ସାରଣୀ 5.1: ଭିତ୍ତିଭୂମି ଅଭାବ ଥିବା ଅନୁବନ୍ଧିତ ସ୍ଥିତି ସହିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ସଂଖ୍ୟା

କ୍ର.ସଂ	ଭିତ୍ତିଭୂମି	ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ସଂଖ୍ୟା	
		ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ	ଉତ୍ତର ଓଡ଼ିଶା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ
1.	ସୀମା ପ୍ରାଚୀରର ଅଭାବ	5	2
2.	ଡ୍ରେନେଜ ସୁବିଧା ନାହିଁ	8	3
3.	ଆସବାବପତ୍ରର ଅଭାବ	3	-
4.	ରାମ୍ପ୍ ସୁବିଧାର ଅଭାବ	17	7
5.	ଶ୍ରେଣୀଗୃହର ଅଭାବ	9	1
6.	ଅଡିଟୋରିୟମ/ ସେମିନାର ହଲର ଅଭାବ	9	3
7.	ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କ୍ରୀଡ଼ା ସୁବିଧାର ଅଭାବ	5	1
8.	ଶୌଚାଳୟର ଅଭାବ	1	-
9.	ବିଶୁଦ୍ଧ ପିଇବା ପାଣିର ଅଭାବ	3	1
10	ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ୱେବସାଇଟର ଅଭାବ	4	1

(ଉତ୍ସ: ପରୀକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନା)

ଉପର ସାରଣୀରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଅନୁବନ୍ଧିତ ସ୍ଥିତି ଥିବା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ ଅନୁବନ୍ଧିତ ମାନ୍ୟତା ପାଇବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ବାଧତାମୂଳକ ମୌଳିକ ଭିତ୍ତିଭୂମିରେ ଅଭାବ ଥିଲା । ଅଧିକନ୍ତୁ, ସମ୍ପୃକ୍ତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ଅନୁବନ୍ଧିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଆବଶ୍ୟକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଉପଲବ୍ଧତାର ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ କୌଣସି ସମୟ ଉପଯୋଗୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ ।

ଏକ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ

କଳିଙ୍ଗ କଲେଜ ଅଫ୍ କମର୍ସ ହେଉଛି ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଧୀନରେ ଥିବା ଏକ ପରୀକ୍ଷିତ ଆବାସିକ ବେସରକାରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ । ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର, (ଅଗଷ୍ଟ 2010) ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ଅନୁବନ୍ଧ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଆଞ୍ଚଳିକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ଆରଡି) ଭୁବନେଶ୍ୱର କିନ୍ତୁ ଅଗଷ୍ଟ 2016 ରୁ ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ସ୍ଥାୟୀ ମାନ୍ୟତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏହା ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଏହାର ମୂଳ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ବଦଳରେ ଏକ ଭଡ଼ା ଘରେ ଚାଲୁଥିଲା ଯାହା ଉପରେ ଅନୁବନ୍ଧ ଆଧାର କରାଯାଇଥିଲା । ଅଧିକନ୍ତୁ, ଅଡିଟୋରିୟମ, ଖେଳ ପଡ଼ିଆ, ସୀମା ପ୍ରାଚୀର ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଆସବାବପତ୍ର ପରି ଅନ୍ୟ ସୁବିଧା ବିନା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା । ଓୟୁଏଫ୍ଏସ୍ 1990 ର ଧାରା 198 ଅନୁଯାୟୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ, ଛଅ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ସର୍ତ୍ତଗୁଡ଼ିକ ପାଳନ ନକରିବା ଏବଂ ଏହାର ଅବସ୍ଥାନ, କାର୍ଯ୍ୟର ସ୍ଥିତି ଏବଂ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଉପଲବ୍ଧତା ଯାଞ୍ଚ ନକରି ଆଞ୍ଚଳିକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଏହାକୁ ସ୍ଥାୟୀ ମାନ୍ୟତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଅଡିଟ୍ ତାରିଖ (ଜାନୁଆରୀ 2020) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଭଡ଼ା ଗୃହରେ ଚାଲୁଥିଲା ।

ଏକ ଭଡ଼ା ଘରେ କଲେଜ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି

- **ୱେବସାଇଟରେ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ତଥ୍ୟର ଅଦ୍ୟତନ ଅଭାବ-** ଦୁଇଟି ପରୀକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କ ଅନୁବନ୍ଧିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ସବିଶେଷ ତଥ୍ୟ, ଯେପରିକି ପାଠ୍ୟକ୍ରମ, ବିଷୟ, ସିଟ୍ ଇତ୍ୟାଦି ନିଜ ୱେବସାଇଟରେ ଅପଲୋଡ୍ କରିନାହାନ୍ତି । ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ଅନୁବନ୍ଧ ତଥ୍ୟକୁ ହାତଲେଖା ଭାବରେ ପରିଚାଳନା କରୁଥିଲେ ଏବଂ କୌଣସି ସଂପୃକ୍ତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରକୃତ ସମୟ ସ୍ଥିତିକୁ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କୁ ଦେଖାଇବାକୁ କୌଣସି ଡାଟାବେସ୍ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିନଥିଲେ । ତେଣୁ ଛାତ୍ର ଏବଂ ଅନ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀମାନେ ଆଡମିଶନ ନେବା ପୂର୍ବରୁ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଅନୁବନ୍ଧିତ ସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ ଅବଗତ ହୋଇପାରୁନଥିଲେ ।

ସରକାର ଦର୍ଶାଇଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2020) ଯେ ଏହା ଏସ୍ଏଏମ୍ଏସ୍ ରେ ଅନୁବନ୍ଧିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ସୂଚନା ଦେଇଛି । ତେବେ ଯାଞ୍ଚ ପରେ, ଅଡିଟ୍ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଦର୍ଶାଗଲା ଯେ ଏସ୍ଏଏମ୍ଏସ୍ ଡାଟାବେସରେ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ନାହିଁ । ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମ୍ୟକ ଧାରଣା ଦେବା ପାଇଁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ୱେବସାଇଟରେ ସହଜରେ ଉପଲବ୍ଧ ହେବା ଉଚିତ୍ । ସରକାର ଏହି ସତ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ "ନିଜ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଜାଣ" ପୋର୍ଟାଲରେ ସୂଚନା ଅପଡେଟ୍ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ଜାରି କରାଯିବ ବୋଲି ନିଶ୍ଚିତ କରିଛନ୍ତି ।

5.2 ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ସ୍ୱୟଂଶାସନ

ଦ୍ୱାଦଶ ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ ଯୋଜନାରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତିବଦ୍ଧତାକୁ ଆଧାର କରି ବର୍ଦ୍ଧିତ ସମ୍ବଳ ସହାୟତା ମାଧ୍ୟମରେ ରାଜ୍ୟ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଅନୁବନ୍ଧିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକୁ ଅଧିକ ସ୍ୱୟଂ ଶାସିତ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ନମନୀୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ଅଧିକନ୍ତୁ, ରୁସା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱୟଂଶାସନ ସହିତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଯୋଜନା ଦ୍ୱାରା ଅଧିକ ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇଁ ଯୋଜନା କରିଛି ।

ୟୁଜିସି ଅନୁଯାୟୀ, ଏହା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଛଅ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଅର୍ଥ ଏବଂ ସ୍ୱୟଂଶାସନର ସ୍ଥିତି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ସମାପ୍ତି ତାରିଖର ଛଅ ମାସ ପୂର୍ବରୁ ସଂପୃକ୍ତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଫର୍ମାଟରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦାଖଲ କରିବା ଉଚିତ୍ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ 10 ପ୍ରତିଶତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଅନୁବନ୍ଧିତ ଢାଞ୍ଚାରୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ କରି ସ୍ୱୟଂଶାସନ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଥିଲା ।

ମାର୍ଚ୍ଚ 2019 ସୁଦ୍ଧା 883 ଟି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ 35 ଟି (3.96 ପ୍ରତିଶତ) ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଓଡ଼ିଶାରେ ସ୍ୱୟଂଶାସିତ ମାନ୍ୟତା ପାଇଛି । ଦୁଇଟି ପରୀକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଧୀନରେ ସ୍ୱୟଂଶାସିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥିତି ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଛି:

ସାରଣୀ5.2: ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଉତ୍ତର ଓଡ଼ିଶା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଧୀନରେ ଥିବା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକର ସ୍ୱୟଂ ଶାସନର ସ୍ଥିତି

ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ନାମ	ଅନୁବନ୍ଧିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ସଂଖ୍ୟା	ସମୁଦାୟ ସ୍ୱୟଂଶାସନ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ସଂଖ୍ୟା (ପ୍ରତିଶତ)	ସ୍ୱୟଂଶାସନ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଥିବା ସ୍ୱୟଂଶାସିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ସଂଖ୍ୟା
ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ	304	17 (6)	11
ଉତ୍ତର ଓଡ଼ିଶା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ	83	3 (4)	3
ମୋଟ	**387**	**20 (5)**	**14**

(ଉତ୍ସ: ଏଆଇଏସ୍ଏଚ୍ଇ ଏବଂ ୟୁଜିସି ୱେବସାଇଟ୍)

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ଦୁଇଟି ମନୋନୀତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ 387 ଅନୁବନ୍ଧିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ 20 ଟି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ (ପାଞ୍ଚ ପ୍ରତିଶତ) ସ୍ୱୟଂଶାସିତ ମାନ୍ୟତା ପାଇଛନ୍ତି । ଏହି 20 ଟି ମଧ୍ୟରୁ 14 ଟି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ୱୟଂଶାସନ ଅବଧି ଶେଷ ହୋଇଥିଲା । 2016-17 ପୂର୍ବରୁ ଛଅଟି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ୱୟଂଶାସିତ ସ୍ଥିତି ହରାଇଥିଲେ । ୟୁଜିସି ଗାଇଡଲାଇନ୍ ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ୱୟଂଶାସନ

ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଅନୁବନ୍ଧିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ ସ୍ୱୟଂଶାସିତ ସ୍ଥିତି ନବୀକରଣ ହୋଇନଥିଲା, ତେଣୁ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଏବଂ ଶିକ୍ଷାଗତ ବିକାଶ ହୋଇପାରି ନଥିଲା।

ସରକାର ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2020) ଯେ ନୂତନ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକୁ ସ୍ୱୟଂଶାସନ ମାନ୍ୟତା ପ୍ରଦାନ କିମ୍ବା 2012-13 ରୁ 2018-19 ମଧ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟମାନ ସ୍ୱୟଂଶାସିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକୁ ସ୍ୱୟଂଶାସନ ନବୀକରଣ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟତା ଅବସ୍ଥାରେ ଅନେକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିଛି । ପ୍ରକୃତ କଥା ହେଉଛି, ୟୁଜିସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ (2018) କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ମଧ୍ୟ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକୁ ନବୀକରଣ କିମ୍ବା ସ୍ୱୟଂଶାସନ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ସରକାର ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ନାହାଁନ୍ତି । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଅନିବନ୍ଧିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର 10 ପ୍ରତିଶତ ଆବଶ୍ୟକତା ଥିବାବେଳେ ମାତ୍ର 3.96 ପ୍ରତିଶତ ସ୍ୱୟଂଶାସନ କ୍ଷମତା ପାଇଥିଲେ।

ଯେଉଁଠାରେ ସ୍ୱୟଂଶାସନ ସ୍ଥିତି ପୂର୍ବରୁ ଚାଲିଯାଇଛି ଏବଂ ଯେଉଁ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ସ୍ୱୟଂଶାସନ ନବୀକରଣ ଯୋଗ୍ୟ, ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସରକାର ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ୍ । ଅନୁବନ୍ଧିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଏବଂ ଶିକ୍ଷାଗତ ବିକାଶକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ଯାହାଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ସ୍ୱୟଂଶାସନ ମାନ୍ୟତା ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇପାରିବେ।

5.3 ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାପ ହ୍ରାସ

ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏବଂ ଗୁଣାତ୍ମକ ବିସ୍ତାର ଉପରେ ରିପୋର୍ଟର ପାରା 7.1.15(ଗ) ଅନୁଯାୟୀ, ଅନୁବନ୍ଧିତ କଲେଜଗୁଡ଼ିକର ଭାରରୁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକୁ ମୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଗଠନମୂଳକ ଆଧୁନିକୀକରଣ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସଂଶୋଧନ ମାଧ୍ୟମରେ ଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦକ୍ଷ ଶାସନ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ୱ ସହିତ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ସ୍ୱୟଂଶାସନ ସ୍ଥିତି ସହଜ ହେବା ଉଚିତ୍ । ରୁସା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ, ଏକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅନୁବନ୍ଧିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ସଂଖ୍ୟା 100 ରେ ସୀମିତ ରହିବା ଉଚିତ୍ ବୋଲି କୁହାଯାଇଛି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ, ଓଡ଼ିଶାରେ ତିନିଟି ପୁରୁଣା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ସହିତ 12 ଟି ସାଧାରଣ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ରହିଛି । ଏହି ତିନିଟି ପୁରାତନ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଉତ୍ତର ଓଡ଼ିଶା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଅନୁବନ୍ଧିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଛି:

ସାରଣୀ 5.3: ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଧୀନରେ ଥିବା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ସଂଖ୍ୟା

କ୍ର.ସଂ.	ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ନାମ	ସଂସ୍ଥାପନର ବର୍ଷ	ସହବନ୍ଧିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ସଂଖ୍ୟା
1	ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ	1943	304
2	ବ୍ରହ୍ମପୁର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ	1967	132
3	ସମ୍ବଲପୁର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ	1967	217
4	ଉତ୍ତର ଓଡ଼ିଶା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ	1998	83

(ଉତ୍ସ: ଏସ୍ଏଏମ୍ଏସ୍ ଡାଟାବେସ୍ ଏବଂ ଏଆଇଏସଏଚ୍ଇ ରିପୋର୍ଟ)

ଉପରୋକ୍ତ ତିନିଟି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ 100 ରୁ ଅଧିକ ଅନୁବନ୍ଧିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା। 2014-19 ମଧ୍ୟରେ ଚାରିଟି ପୁରାତନ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟକୁ[4] ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ନବୀକରଣ କରିବା ପରେ ମଧ୍ୟ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟଭାର ହ୍ରାସ ହୋଇନଥିଲା, କାରଣ ଚାରିଟି ନୂତନ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ ତିନିଟି

[4] (i) ରେଭେନ୍ସା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, କଟକ; (ii) ରମାଦେବୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର; (iii) ଖଲ୍ଲିକୋଟ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ବ୍ରହ୍ମପୁର; (iv) ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ସମ୍ବଲପୁର

ସହବନ୍ଧନ କ୍ଷମତା ବିନା ଏକକ ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଥିଲା । ଯାହାହେଉ, ଉତ୍ତର ଓଡ଼ିଶା ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଧୀନରେ ଥିବା ଅନୁବନ୍ଧିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା ରୁସା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା 100 ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ମାନଦଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ।

ସରକାର କହିଛନ୍ତି (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2020) ଯେ ଗବେଷଣା ଏବଂ ନବସୃଜନ ପାଇଁ ପ୍ରେରଣା ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ଏକକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରକୃତ କଥା ହେଲା ଯେ, ଅବଶିଷ୍ଟ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ଭାର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମାନଦଣ୍ଡ ଠାରୁ ବହୁ ଅଧିକ ଅଟେ ଯେଉଁଥି ପାଇଁ ସରକାର ଏହି ଦିଗରେ ତୁରନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ୍ ।

5.4 ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକର ରାଙ୍କିଙ୍ଗ୍ ଏବଂ ମାନ୍ୟତା

ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏବଂ ଗୁଣାତ୍ମକ ବିସ୍ତାର ଉପରେ ରିପୋର୍ଟର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 3.5.3(କ) ଅନୁଯାୟୀ, ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ଦ୍ରୁତ ବିସ୍ତାର ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଗ୍ରହଣ କ୍ଷମତା ଏକକାଳୀନ ଗୁଣବତ୍ତା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇନାହିଁ । ଶିକ୍ଷାଦାନ, ଗବେଷଣା ଏବଂ ସଂପୃକ୍ତ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଅଗ୍ରସର ହେବା ପାଇଁ ଗୁଣାତ୍ମକ ସାଧାରଣ ରୂପରେଖ ଗୁଡ଼ିକ ନିରନ୍ତର ଧ୍ୟାନ ଏବଂ ନୀତି ଆବଶ୍ୟକ କରେ ।

ୟୁଜିସି ଦେଶର ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ ସେମାନଙ୍କର ପର୍ଯ୍ୟାୟ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ, ସ୍ୱୀକୃତି ଏବଂ ବିକାଶ ଅନୁଦାନର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ମାନ୍ୟତା ଦେବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରୁଛି । ଅଧିକନ୍ତୁ, ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକ, ଯଦି ସେମାନଙ୍କର ଅତିକମରେ ଦୁଇ ବ୍ୟାଚ୍ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ସ୍ନାତକ କିମ୍ବା ଛଅ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିଥିବାର ରେକର୍ଡ ଅଛି, ତେବେ ନାକ୍ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ସ୍ୱୀକୃତି ପ୍ରକ୍ରିୟା ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ।

ଅଡିଟ୍‌ରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ 12 ଟି ରାଜ୍ୟ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ ପାଞ୍ଚଟି[5] ଅଡିଟ୍ ତାରିଖ (ନଭେମ୍ବର 2019) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାକ୍ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନାହିଁ । ସେହିଭଳି, 883 ସାଧାରଣ ଷ୍ଟ୍ରିମ୍ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ 702(80 ପ୍ରତିଶତ) ନାକ୍ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୀକୃତି ପ୍ରାପ୍ତ ନୁହେଁ ଯାହା ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକର ସ୍ୱୀକୃତି ପ୍ରାପ୍ତ ସ୍ଥିତି ତଥା ଏସଏଲକ୍ୟୁଏସି ର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅନ୍ତର ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଥିଲା ଯାହାର କାର୍ଯ୍ୟ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକୁ ସ୍ୱୀକୃତି ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବାର ଥିଲା । ମନିଟରିଂ ନକରିବା ହେତୁ, ପୂର୍ବ ସ୍ୱୀକୃତି ପାଇଥିବା 65 ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱିତୀୟ ଚକ୍ର ପାଇଁ ନାକ୍ ପାଖରେ ଆବେଦନ କରିନଥିଲେ ଯେଉଁଥିପାଇଁ ତାଙ୍କର ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ସ୍ଥିତି ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିଲା ।

ରାଜ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକର ମାନ୍ୟତା ସ୍ଥିତିର ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଛି :

ସାରଣୀ5.4: ରାଜ୍ୟରେ ନାକ୍ ସ୍ୱୀକୃତି ପ୍ରାପ୍ତ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନ ସଂଖ୍ୟା

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଅନୁଷ୍ଠାନର ପ୍ରକାର (କେବଳ ସାଧାରଣ ପାଠ୍ୟବିଭାଗ)	ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନର ସଂଖ୍ୟା (2018-19)	ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନ	ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନର ଗ୍ରେଡ୍				
				A+	A	B++/B+	B	C
1	ରାଜ୍ୟ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ	12	7	1	3	3/0	0	0
2	କେନ୍ଦ୍ରୀୟ/ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ	11	5	1	2	1/0	1	0
3	ବେସରକାରୀ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ	5	3	3	0	0	0	0
4	ସରକାରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ(ସାଧାରଣ)	49	23	0	6	4/7	5	1
5	ବେସରକାରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ (ସାଧାରଣ)	834	158	0	2	12/21	94	29
	ମୋଟ	**911**[6]	**196**	**5**	**13**	**20/28**	**100**	**30**

(ଉତ୍ସ: ଏସ୍ଏଏମ୍ଏସ୍ ଏବଂ ନାକ୍ ୱେବସାଇଟ୍)

[5] ରମାଦେବୀ ମହିଳା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଖଲ୍ଲିକୋଟ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଉତ୍କଳ ସଂସ୍କୃତି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ରାଜ୍ୟ ମୁକ୍ତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ

[6] 911 ଟି ଏଚ୍ଇଆଇ ମଧ୍ୟରେ 28 ଟି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ 883 ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ

ମାର୍ଚ୍ଚ 2019 ସୁଦ୍ଧା ଦୁଇଟି ପରୀକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ସହବନ୍ଧନ ଏବଂ ସ୍ୱୀକୃତିର ସ୍ଥିତି ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଛି:

ସାରଣୀ 5.5: ଦୁଇଟି ପରୀକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଧୀନରେ ଥିବା କଲେଜଗୁଡ଼ିକର ସହବନ୍ଧନ ଏବଂ ସ୍ୱୀକୃତି ସ୍ଥିତି

ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ନାମ	ଅନୁବନ୍ଧିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ସଂଖ୍ୟା	ନାକ୍ ଦ୍ୱାରା ମାନ୍ୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ସଂଖ୍ୟା	ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଯାହାର ମାନ୍ୟତା ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଛି
ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ	304	78	21
ଉତ୍ତର ଓଡ଼ିଶା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ	83	19	7

(ଉତ୍ସ: ଏସଏଏମ୍ଏସ୍ ଏବଂ ନାକ୍ ୱେବସାଇଟ୍)

ରାଜ୍ୟରେ ନିମ୍ନ ସ୍ତରର ମାନ୍ୟତା ଭିତ୍ତିଭୂମି, ଶିକ୍ଷାଦାନ ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରକ୍ରିୟା, ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପରିକଳ୍ପନା, ଶିକ୍ଷାଦାନ ଏବଂ ଗବେଷଣାରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ କର୍ମଚାରୀ, ଲାଇବ୍ରେରୀ ପୁସ୍ତକ ଇତ୍ୟାଦି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ଅଭାବକୁ ସୂଚିତ କରେ । ଯେହେତୁ ରୁସା କେବଳ ନାକ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କୁ ପାଣ୍ଠି ମଞ୍ଜୁର କରୁଥିଲା, ଏହି ଅଣ-ମାନ୍ୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ରୁସା ଯୋଜନାର (2014-19) ଅନୁଦାନରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ । 2014-19 ମଧ୍ୟରେ 883 ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ 145 ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ (16.42 ପ୍ରତିଶତ) ରୁସା ପାଣ୍ଠି ପାଇଲେ । ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ସ୍ୱୀକୃତି ସ୍ଥିତିକୁ ଜାରି ରଖିବା ଏବଂ ନୂତନ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକୁ ନାକ ସ୍ୱୀକୃତି ଅଧୀନକୁ ଆଣିବା ପାଇଁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ସଚେତନତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଏପରିକି ଦୁଇଟି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର 25 ଟି ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ[7] ଯାହା 2012 ରେ ନିଜର ମାନ୍ୟତା ହରାଇଥିଲା, ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ସୁଦ୍ଧା ଏହାକୁ ପୁନସ୍ଥାପିତ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ସରକାର ଦର୍ଶାଇଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2020) ଯେ ସ୍ୱୀକୃତି ହାର ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ସମସ୍ତ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉଛି ଏବଂ ନାକ୍ ଗ୍ରେଡ୍‌କୁ ଏହାର କିଛି ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ସହିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ସହିତ ଯୋଡ଼ାଯାଉଛି । ଏହାର ଉତ୍ତର ହୃଦବୋଧ ଜନକ ନୁହେଁ କାରଣ ରାଜ୍ୟରେ କେବଳ 20.50 ପ୍ରତିଶତ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ମାନଙ୍କର ନାକ୍ ମାନ୍ୟତା ଥିଲା ।

ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ନାକ୍ ମାନ୍ୟତା ପାଇବା ପାଇଁ ସରକାର ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ୍, କାରଣ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ସ୍ୱୀକୃତି ହେଉଛି ସମୁଦାୟ ଗୁଣବତ୍ତା ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ଉପକରଣ ଏବଂ ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ଶକ୍ତି ଏବଂ ଦୁର୍ବଳତାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥାଏ । ସ୍ୱୀକୃତି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ, ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଶକ୍ତି କାରକକୁ ବଢାଇବାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ମାଧ୍ୟମରେ ତ୍ରୁଟି ସୁଧାରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି ।

5.4.1 ଜାତୀୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ରାଙ୍କିଙ୍ଗ୍ ଫ୍ରେମୱାର୍କ (ଏନଆଇଆରଏଫ୍) ସ୍ଥିତି

ନ୍ୟାସନାଲ୍ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁସନାଲ୍ ରାଙ୍କିଙ୍ଗ୍ ଫ୍ରେମ୍‌ୱାର୍କ (ଏନ୍ଆଇଆର୍ଏଫ୍) ଏମ୍ଏଚ୍ଆର୍‌ଡି ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦନ ହରାଇଥିଲା ଏବଂ 29 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2015 ରେ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଢାଞ୍ଚା ସମଗ୍ର ଦେଶରେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ମାନ୍ୟତା ପାଇବା ପାଇଁ ଏକ ପଦ୍ଧତିକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରେ । ବିଭିନ୍ନ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ମାନ୍ୟତା ପାଇଁ ବ୍ୟାପକ ପାରାମିଟରଗୁଡ଼ିକ ଚିହ୍ନଟ କରିବାକୁ ଏମ୍ଏଚ୍ଆରଡି ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାପିତ ଏକ କୋର କମିଟି ବିଭିନ୍ନ ସୁପାରିଶଗୁଡ଼ିକୁ ଗ୍ରହଣ ବ୍ୟାପକ ବୁଝାମଣାରୁ କରି ଚିହ୍ନଟ କରିଥିଲେ । ପାରାମିଟରଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟାପକ ଭାବରେ "ଶିକ୍ଷାଦାନ", "ଶିକ୍ଷା" ଏବଂ "ସମ୍ବଳ", "ଅନୁସନ୍ଧାନ" ଏବଂ "ବୃତ୍ତିଗତ ଅଭ୍ୟାସ", "ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଫଳାଫଳ", "ପ୍ରସାରଣ ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତତା" ଏବଂ "ଧାରଣା" ଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ।

ଏନ୍ଆଇଆର୍ଏଫ୍ ର୍‍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍‌ରୁ (2016 ରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା), ଦେଖାଗଲା ଯେ 2016-19 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ 100 ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାର କୌଣସି ରାଜ୍ୟ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାନିତ ହୋଇ ନଥିଲା । 2018 ରେ ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ 101 ରୁ 150 ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ 2019 ରେ 151 ରୁ 200 ମାନ୍ୟତା ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥାନିତ ହୋଇଥିଲା ।

---

[7] ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ: 18 ଏଚ୍ଇଆଇ, ଉତ୍ତର ଓଡ଼ିଶା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ: ସାତ ଏଚ୍ଇଆଇ

ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ଉତ୍ତର ଓଡ଼ିଶା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟ ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ 200 ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରେ ନଥିଲା । ଅବଶ୍ୟ, ରାଜ୍ୟର ଦୁଇଟି ବେସରକାରୀ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ[8] କ୍ରମାଗତ ଭାବରେ ପ୍ରଥମ 100 ପଦବୀରେ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥାନିତ ହେଲା । ଅଧିକନ୍ତୁ, 2016-19 ମଧ୍ୟରେ ଏନ୍‌ଆଇଆରଏଫ୍ ର‌୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍‌ରେ ରାଜ୍ୟର କୌଣସି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାନ ପାଇଲା ନାହିଁ । ଦୁଇଟି ରାଜ୍ୟ ବେସରକାରୀ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ମାନ୍ୟତା ସହିତ ଦୁଇଟି ପରୀକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକର ତୁଳନା ତଳେ ଦିଆଗଲା :

ସାରଣୀ5.6:2016-2019 ଅବଧି ପାଇଁ ଏନ୍‌ଆଇଆରଏଫ୍ ରେ ରାଜ୍ୟର ଦୁଇଟି ବେସରକାରୀ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ସହିତ ଦୁଇଟି ପରୀକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ସ୍ଥିତି

Name of the University	2016	2017	2018	2019
ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ	ଏନ୍‌ଆର୍	ଏନ୍‌ଆର୍	101-150	151-200
ଉତ୍ତର ଓଡ଼ିଶା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ	ଏନ୍‌ଆର୍	ଏନ୍‌ଆର୍	ଏନ୍‌ଆର୍	ଏନ୍‌ଆର୍
କୀଟ୍ ଭୁବନେଶ୍ୱର	53	49	42	31
ସୋଆ ଭୁବନେଶ୍ୱର	16A	20	24	24

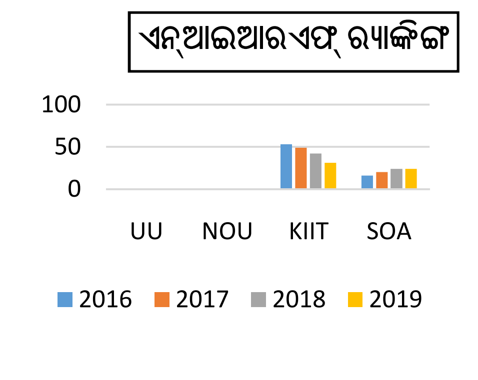

(ଉତ୍ସ: ଏନ୍‌ଆଇଆରଏଫ୍ ୱେବସାଇଟ୍)

ଯେହେତୁ ଏନ୍‌ଆଇଆର୍‌ଏଫ୍ ର‌୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍ ବିଭିନ୍ନ ଗୁଣାତ୍ମକ ପାରାମିଟରକୁ ବିଚାର କରି ଅନୁଷ୍ଠାନର ସ୍ଥିତିକୁ ପ୍ରତଫଳିତ କରିଥାଏ, 100 ଟି ରାଙ୍କ୍ ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟରେ କୌଣସି ଅନୁଷ୍ଠାନ ସ୍ଥାନିତ ନହେବା, କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ରାଜ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକର ଖରାପ ସ୍ଥିତିକୁ ଦର୍ଶାଉଥିଲା । ଏନ୍‌ଆଇଆରଏଫ୍ ର‌୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍‌ରେ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ଥିତିରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟର ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ସରକାର ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2020) ଯେ ଗତ କିଛି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ , ସମ୍ବଲପୁର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ବ୍ରହ୍ମପୁର ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଫକୀର ମୋହନ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ର‌୍ୟାଙ୍କ୍ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ 100 ମଧ୍ୟରେ ନୁହେଁ । ଏନ୍‌ଆଇଆରଏଫ୍ 2020 ର‌୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗରେ, ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ100 ମଧ୍ୟରେ, ଅର୍ଥାତ୍ 96 ତମ ମାନ୍ୟତା ପାଇଛି । ତଥାପି, ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ର‌୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍‌ରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା ଜାରି ରଖିବାକୁ ଥିବାବେଳେ ଉତ୍ତର ଓଡ଼ିଶା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଏହାର ର‌୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍‌ରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ପାଇଁ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତାକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଉନ୍ନତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

5.5 ଅଣ ଶିକ୍ଷକ କର୍ମଚାରୀ

ରୁସା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷକ ଏବଂ ଅଣଶିକ୍ଷକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନୁପାତ 1:1.1 ହେବା ଉଚିତ୍ । ଡିଗ୍ରୀ କଲେଜଗୁଡ଼ିକରେ ଅଣଶିକ୍ଷକ କର୍ମଚାରୀ ପଦବୀ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟର କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନୀତି ନାହିଁ ।

ଅଡିଟ୍‌ରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ 49 ଟି ସରକାରୀ ଡିଗ୍ରୀ କଲେଜରେ ଅଣଶିକ୍ଷକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଖାଲି ପଦବୀକୁ ଆକଳନ କରିଛନ୍ତି । 774 ଟି ଅଣଶିକ୍ଷକ ପଦବୀଗୁଡ଼ିକର ଅନୁମୋଦିତ ପଦବୀ ବିପକ୍ଷରେ କେବଳ 306 ଜଣ କର୍ମଚାରୀ ଥିଲେ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 466 (60 ପ୍ରତିଶତ) ପଦବୀ ମାର୍ଚ୍ଚ 2019 ସୁଦ୍ଧା ଖାଲି ପଡ଼ିଥିଲା । ଅଣସରକାରୀ ସହାୟକ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଣଶିକ୍ଷକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସ୍ଥିତିକୁ ସରକାର ଆକଳନ କରିନଥିଲେ ।

32 ଟି ପରୀକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ 26 ଟି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଣଶିକ୍ଷକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବିଷୟରେ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଅଣଶିକ୍ଷକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମଞ୍ଜୁରୀପ୍ରାପ୍ତ ପଦବୀ ମଧ୍ୟରୁ 2014-19 ମଧ୍ୟରେ

[8] କଳିଙ୍ଗ ଇନ୍‌ଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଆଲ ଟେକ୍‌ନୋଲୋଜି (କେଆଇଆଇଟି) ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ଓ ଅନୁସନ୍ଧାନ (ଏସ୍‌ଓଏ)

ଏହା 28 ରୁ 35 ପ୍ରତିଶତ ଏହି କଲେଜଗୁଡ଼ିକରେ ଖାଲି ପଡ଼ିଥିଲା ଯାହାକି ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସାରଣୀରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି:

ସାରଣୀ5.7: 26 ଟି ପରୀକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା କଲେଜରେ ଅଣଶିକ୍ଷକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସ୍ଥିତିରେ ଅନୁମୋଦିତ ପଦବୀ

ବର୍ଷ	ଅଣଶିକ୍ଷକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଅନୁମୋଦିତ ପଦବୀ	କାର୍ଯ୍ୟରତ ପଦବୀ ସଂଖ୍ୟା	ଖାଲି ପଦବୀ (ପ୍ରତିଶତ)	ରହିଥିବା ଶିକ୍ଷକ କର୍ମଚାରୀ	ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଣଶିକ୍ଷକ ଅନୁପାତ
2014-15	607	441	166 (27)	558	1: 0.79
2015-16	607	434	173 (29)	538	1: 0.81
2016-17	620	430	190 (31)	563	1: 0.76
2017-18	620	418	203 (33)	605	1: 0.69
2018-19	620	401	219 (35)	580	1: 0.69

(ଉତ୍ସ: 26 ଟି ପରୀକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା କଲେଜ)

ଅଣଶିକ୍ଷକ ପଦବୀ ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ଖାଲି ପଡ଼ିଥିଲା ଓ ବୃଦ୍ଧି ହେଉଥିଲା ଏହାଦ୍ୱାରା ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଣଶିକ୍ଷକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଅନୁପାତ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା । ଅଫିସ୍ ପ୍ରଶାସନରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସହାୟତା କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଅଣଶିକ୍ଷକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଅଭାବ ଯଥା, ଲାବୋରେଟୋରୀ, ସେବକ, ଲାଇବ୍ରେରୀ ସେବକ ଇତ୍ୟାଦି ମଧ୍ୟ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଶିକ୍ଷାର ଗୁଣବତ୍ତା ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାଏ ।

ପରୀକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା କଲେଜଗୁଡ଼ିକରେ ଯେପରି ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ କେତେକ ଅଣଶିକ୍ଷାଦାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଉଛି, ଏବଂ ଅଣଶିକ୍ଷକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବିପୁଳ ଖାଲି ପଦବୀ ହେତୁ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନର ମୂଳ ଶିକ୍ଷାଦାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିବାର ସମ୍ଭାବନାକୁ ଏଡ଼ାଇ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

5.6 ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ରାଜ୍ୟ ବଜେଟରୁ ରାଜ୍ୟ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକୁ ଶିକ୍ଷାଦାନ ଏବଂ ଅଣଶିକ୍ଷକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦରମା ଏବଂ ସରକାରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁଦାନ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି । ରାଜ୍ୟ ବଜେଟ ବ୍ୟତୀତ ରାଜ୍ୟ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟଏବଂ ସରକାରୀ କଲେଜଗୁଡ଼ିକ ଏମ୍ଏଚ୍ଆର୍‌ଡି ଏବଂ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଅନୁଦାନ ଆୟୋଗ (ୟୁଜିସି) ର ସହାୟତା ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ।

5.6.1 ରାଜ୍ୟ ବଜେଟ୍ ଅଧିନରେ ପାଣ୍ଠି

ଓଡ଼ିଶା ବଜେଟ୍ ମାନୁଆଲ (ଓବିଏମ୍) ଅନୁଯାୟୀ, ଗୋଟିଏ ବିଷୟ ଉପରେ ଖର୍ଚ୍ଚର ଆକଳନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରାଶି ସେହି ରାଶି ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଯାହା ସେହି ବର୍ଷରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇପାରିବ । ଏକ ଆକଳନରେ ସଞ୍ଚୟ, ଏହା ଉପରେ ଅଧିକ ଆର୍ଥିକ ଅନିୟମିତତା ସୃଷ୍ଟି କରେ ।

ରାଜ୍ୟ ବଜେଟରୁ 2014-19 ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ କଲେଜଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବର୍ଷ-ଅନୁଯାୟୀ ପାଣ୍ଠିର ସ୍ଥିତି ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି:

ସାରଣୀ 5.8: ରାଜ୍ୟ ବଜେଟରୁ ପାଣ୍ଠି (କୋଟି ଟଙ୍କା)

ବର୍ଷ	ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ବଜେଟ	ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ରାଶି			ଖର୍ଚ୍ଚ	ସଂଚୟ/ ଅଧିକ (ପ୍ରତିଶତ)
		ରାଜ୍ୟ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ	ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ	ସମୁଦାୟ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ରାଶି		
2014-15	1,784.00	304.24	1,479.76	1,784.00	1,615.93	168.07 (9.42)
2015-16	1,788.85	326.08	1,462.77	1,788.85	1,670.64	118.21 (6.60)
2016-17	1,921.50	306.52	1,614.98	1,921.50	1,765.62	155.88 (8.11)
2017-18	1,799.40	359.05	1,440.35	1,799.40	1,557.84	241.56 (13.42)
2018-19	1,992.01	409.38	1,582.63	1,992.01	1,724.06	267.95(13.45)
ମୋଟ	**9,285.76**	**1705.27**	**7,580.49**	**9,285.76**	**8,334.09**	**951.67 (10.25)**

(ଉତ୍ସ: ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବଜେଟ୍ ଦଲିଲ/ସୂଚନା)

ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ2014-19 ମଧ୍ୟରେ 951.67 କୋଟି ଟଙ୍କା ସଂଚୟ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଆବଣ୍ଟିତ ପାଣ୍ଠିର ବାର୍ଷିକ ସଂଚୟ 6.60 ପ୍ରତିଶତରୁ 13.45 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ରହିଥିଲା । ସଂଚୟ ପରିମାଣ ମୁଖ୍ୟତଃ ଗୁଣାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷାର ଆଧୁନିକୀକରଣ, ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାର ମଜବୁତ୍ ଏବଂ କଲେଜ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବେତନ ଇତ୍ୟାଦି ଥିଲା ।

ଏପରିକି ରାଜ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାର ବିକାଶ ପାଇଁ ଆବଣ୍ଟିତ ପାଣ୍ଠି ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, 2014-19 ମଧ୍ୟରେ କଲେଜଗୁଡ଼ିକରେ ଗୁଣାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷାର ଆଧୁନିକୀକରଣ ପାଇଁ ବିଭାଗ 74 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲା । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ 27.60 କୋଟି ଟଙ୍କା (37 ପ୍ରତିଶତ) ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଛି ଯାହାଦ୍ୱାରା 46.40 କୋଟି ଟଙ୍କା ସଂଚୟ ହୋଇଥିଲା । ରାଜ୍ୟରେ 79.50 ପ୍ରତିଶତ କଲେଜ ନାକ୍ ଦ୍ୱାରା ମାନ୍ୟତା ପାଇନଥିଲେ ଏବଂ ବିଭାଗରେ ବଣ୍ଟିତ ପାଣ୍ଠି ବ୍ୟବହାର ନକରିବା ରାଜ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାର ଗୁଣବତ୍ତା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାର ଉଦାସୀନତା ଦର୍ଶାଏ ।

ସରକାର କହିଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2020) ଯେ, କୌଣସି ସ୍କିମ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟରେ ରଖିବା, ବିଭାଗର ଅଧିକାର ଅଟେ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ବର୍ଷର ଆବଶ୍ୟକତା/ ଜରୁରୀକାଳୀନ ଉଠାଣ ସହଜ ହୋଇପାରିବ । ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ସ୍ଥାୟୀ ସଂଚୟ ଓଡ଼ିଶା ବଜେଟ୍ ମାନୁଆଲ ନିୟମକୁ ଉଲ୍ଲଂଘନ କରୁଥିବାରୁ ଏହି ଉତ୍ତର ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ ।

5.6.2 ରୁସା ଅଧିନରେ ପାଇଥିବା ପାଣ୍ଠି

2013 ରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ରୁସା ଯୋଜନା ହେଉଛି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ଗୁଣବତ୍ତା ଉନ୍ନତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ବିଦ୍ୟମାନ କ୍ଷମତାକୁ ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି । ଯାହାଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ଗତିଶୀଳ, ଚାହିଦାଚାଳିତ, ଗୁଣାତ୍ମକ ସଚେତନ, କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଏବଂ ଆଗକୁ ଦେଖାଯାଉଥିବା ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟରେ ଘଟୁଥିବା ଦ୍ରୁତ ଅର୍ଥନୈତିକ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ, ଜାତୀୟ ଏବଂ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ବୈଷୟିକ ବିକାଶ ପାଇଁ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାଶୀଳ ହୋଇପାରିବେ । ଏହି ଯୋଜନାରେ କେବଳ ସରକାରୀ ଏବଂ ସରକାରୀ ସହାୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ରାଜ୍ୟ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକ ମୁକ୍ତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ମେଡିକାଲ୍, କୃଷି, ପ୍ରାଣୀଚିକିତ୍ସା ଶିକ୍ଷା ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ବାଦ୍ ଦେଇ ଓଡ଼ିଶା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହି ଯୋଜନା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ 60:40 ଅନୁପାତରେ ରହିଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ପାଇଁ ରୁସା-1 ଅଧୀନରେ 2014-20 ଅବଧି ପାଇଁ ଏମ୍ଏଚ୍ଆରଡି ମୋଟ 896 କୋଟିଟଙ୍କା[9] ଅନୁମୋଦନ କରିଛି । ରାଜ୍ୟ ସରକାର ରୁସା 1 ଅଧୀନରେ 2014-20 ମଧ୍ୟରେ 680 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନୁମୋଦିତ ଖର୍ଚ୍ଚରୁ ମୋଟ 523.16 କୋଟି ଟଙ୍କା (76.93 ପ୍ରତିଶତ) ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ସେହିଭଳି ରୁସା 2 ଅଧୀନରେ 2018-20 ମଧ୍ୟରେ 216 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନୁମୋଦିତ ଖର୍ଚ୍ଚ ବିରୋଧରେ 99.6 କୋଟି ଟଙ୍କା (46.11 ପ୍ରତିଶତ) ଉଚ୍ଚଶକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

5.6.2.1 ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାର ରୁସା ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ

ପ୍ରକଳ୍ପର ଶୀଘ୍ର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ପାଇଁ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହା ମଧ୍ୟ ବିସ୍ତୃତ ଭାବେ ପରିଶିଷ୍ଟ 4 ରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ 52 ଦିନରୁ 329 ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବରେ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ ଏହି ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହିପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଛଅଟି ଶିକ୍ଷାଗତ ପଛୁଆ ଜିଲ୍ଲାରେ[10] ମଡେଲ ଡିଗ୍ରୀ କଲେଜ (ଏମ୍ଡିସି) ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ବିସ୍ତୃତ ଭାବେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅବଦାନ (ପ୍ରଥମ କିସ୍ତି) ଭାବରେ 21 ଅଗଷ୍ଟ 2018 ରେ ଏମ୍ଏଚ୍ଆର୍ଡିରୁ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା 21.60 କୋଟି ଟଙ୍କା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏହି ପାଣ୍ଠି ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 16 ଜୁଲାଇ 2019 ଅର୍ଥାତ୍ 329 ଦିନର ବ୍ୟବଧାନ ପରେ 14.40 କୋଟି

---

[9] ରୁସା-1 ଅଧିନରେ 2014-15ରୁ2017-18ଅବଧି ପାଇଁ 680 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ରୁସା-2 ଅଧିନରେ 2018-19 ରୁ 2019-20 ଅବଧି ପାଇଁ 216 କୋଟି ଟଙ୍କା

[10] ବଲାଙ୍ଗିର, ଢେଙ୍କାନାଳ, ଗଜପତି, କଳାହାଣ୍ଡି, କନ୍ଧମାଳ ଏବଂ କୋରାପୁଟ

ଟଙ୍କାର ଅବଦାନ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ରୁସା-2 ପାଇଁ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ମଡେଲ ଡିଗ୍ରୀ କଲେଜଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

ଦ୍ୱିତୀୟ କିସ୍ତିର ପ୍ରଦାନ ପ୍ରଥମ କିସ୍ତି ପାଇଁ ଉପଯୋଗିତା ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଦାଖଲ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2020 ସୁଦ୍ଧା ଛଅଟି କଲେଜ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟିରେ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ[11] ଶେଷ ହୋଇନଥିଲା । ଏହିପରି କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଅବଧି ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ହୋଇସାରିଥିବାରୁ ରୁସା ପାଣ୍ଠିର ଦ୍ୱିତୀୟ କିସ୍ତି ଲାଭ କରିବାର ସୁଯୋଗ ସୁଦୂର ଥିଲା ।

ସରକାର କହିଛନ୍ତି (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2020) ଯେ, ସମସ୍ତ କାରବାର ଇଣ୍ଟିଗ୍ରେଟେଡ୍ ଫାଇନାନ୍ସିଆଲ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ ସିଷ୍ଟମ ଏବଂ (ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍) ଏବଂ ପବ୍ଲିକ୍ ଫାଇନାନ୍ସିଆଲ୍ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ ସିଷ୍ଟମ୍ (ପିଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍) ପୋର୍ଟାଲ୍ ମାଧ୍ୟମରେ କରାଯାଇଥାଏ ଏବଂ ପୋର୍ଟାଲଗୁଡ଼ିକ ସଠିକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ ନକଲେ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ହୁଏ । ଏଥିସହ ଏହା ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଜମି ସମସ୍ୟା ହେତୁ ମାନବ ସମ୍ବଳ ବିକାଶ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ (ଏମ୍ଏଚ୍ଆରଡ଼ି) ରୁ ମିଳିଥିବା ପାଣ୍ଠି (20.60 କୋଟି ଟଙ୍କା) ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରିଲା ନାହିଁ । ସରକାରଙ୍କର ଏହି ଉତ୍ତର ସନ୍ତୋଷଜନକ ନୁହେଁ କାରଣ ପ୍ରକଳ୍ପର ଅନୁମୋଦନ ପୂର୍ବରୁ ଜମି ସମସ୍ୟାକୁ ଭଲ ଭାବରେ ସମାଧାନ କରିବାର ଉଚିତ୍ ଥିଲା ଏବଂ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ଏବଂ ପିଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ପୋର୍ଟାଲର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ନହେବା ଏତେ ବିଳମ୍ବ ହେବାର କାରଣ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ।

5.6.3 ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ବାର୍ଷିକ ହିସାବ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନକରିବା

ଓୟୁଏଫ୍ଏସ୍ 1990 ର ଅଧିନିୟମ 165 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ଯେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ହିସାବ ଗୁଡ଼ିକ ଅର୍ଥନିୟନ୍ତ୍ରକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ ଏବଂ ଆଇନ୍ ଏବଂ ଅଧିନିୟମରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଅର୍ଥ କମିଟି, ସିନେଟ୍ ଏବଂ ସିଣ୍ଡିକେଟ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ରଖାଯିବ । ଅଧିକନ୍ତୁ, ୟୁନିଭର୍ସିଟି ଆକାଉଣ୍ଟସ୍ ମାନୁଆଲ୍, 1987ର ନିୟମ 20 ଯେ ହିସାବ ଗୁଡ଼ିକର ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀ ରସିଦ୍ ଏବଂ ଦେୟ ହିସାବ, ଆୟ ଏବଂ ବ୍ୟୟ ହିସାବ ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱର ବିବରଣୀ ଧାରଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ କରେ । ଉଭୟ ବାର୍ଷିକ ହିସାବ ଏବଂ ଆୟ ଏବଂ ବ୍ୟୟ ବିବରଣୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ଶେଷରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛି ଯେ ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ2014-19 ମଧ୍ୟରେ ଏହାର ଏକୀଭୂତ ବାର୍ଷିକ ଖାତା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନାହିଁ । ବାର୍ଷିକ ହିସାବ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନହେବା ହେତୁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଏହାର ବାଲାନ୍ସ ସୀଟ୍, ପ୍ରାପ୍ତି ଓ ଦେୟ ବିବରଣୀ, ଆୟ ଏବଂ ବ୍ୟୟ ବିବରଣୀ ଦର୍ଶାଇବା ସ୍ଥିତିରେ ନଥିଲା ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଆକାଉଣ୍ଟ ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକୃତ ଏବଂ ସ୍ୱଚ୍ଛ ଦୃଶ୍ୟ ସୁନିଶ୍ଚିତ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ।

ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ସାର ଏବଂ ସୁପାରିଶ ଗୁଡ଼ିକ

2008-09 ପରଠାରୁ ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ସିନେଟ୍ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁନଥିଲା । ଯୋଜନା ପାଇଁ ଦାୟୀ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପରିଷଦ (ଓଏସ୍ଏଚ୍ଇସି) ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2019 ସୁଦ୍ଧା 883 ଟି କଲେଜ ମଧ୍ୟରୁ ମାତ୍ର 181 ଟି କଲେଜ (20.50 ପ୍ରତିଶତ) ନାକ୍ର ମାନ୍ୟତା ପାଇଥିବାରୁ ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ ଗୁଣବତ୍ତା ନିଶ୍ଚିତକରଣ ସେଲ୍ (ଏସ୍ଏଲ୍କ୍ୟୁଏସି) ପ୍ରଭାବହୀନ ବୋଲି ଦର୍ଶାଏ । ଅଧିକନ୍ତୁ, ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ କଲେଜଗୁଡ଼ିକର କେବଳ 4.42 ପ୍ରତିଶତ (181 ମଧ୍ୟରୁ 8) 'ଏ' ଗ୍ରେଡ୍ ହାସଲ କରିଛନ୍ତି, ଯାହାର ରାଜ୍ୟର ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ବିଭାଗରେ ଶିକ୍ଷାର ଗୁଣବତ୍ତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଅଧିକ ପ୍ରୟାସର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଦର୍ଶାଉଛି । କେବଳ 20 ଟି ପରୀକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା କଲେଜ ଗୁଡ଼ିକ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଗୁଣବତ୍ତା ସୁନିଶ୍ଚିତ ସେଲ୍ (ଆଇକ୍ୟୁଏସି) ପାଇଁ ୟୁଜିସିରୁ ପାଣ୍ଠି ପାଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହାର ବ୍ୟବହାର ମାତ୍ର 63 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଦୁର୍ବଳ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦକ୍ଷତା, ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ଦୁଇଟି ପରୀକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଅଧିନରେ ଥିବା 14 ଟି କଲେଜ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟି ଯାହାର ସ୍ୱୟଂଶାସନ ସ୍ଥିତି ଅତିକ୍ରମ କରିସାରିଛି, ସ୍ୱୟଂଶାସିତ ସ୍ଥିତିକୁ ନବୀକରଣ କରିନାହାନ୍ତି । ପୁରାତନ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ଭାର ବହନ ହ୍ରାସ କରିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ କାରଣ ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଧୀନରେ 100 ରୁ ଅଧିକ ଅନୁବନ୍ଧିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ରହିଥିଲା ।

[11] ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟର ସ୍ଥିତି- ବଲାଙ୍ଗିର ମୂଳଭିତ୍ତିକ କାର୍ଯ୍ୟ, ଢେଙ୍କାନାଳ-ପ୍ରଥମ ମହଲା କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ମହଲା କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁଛି, ଗଜପତି-ତଳମହଲା ଛାତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, କନ୍ଧମାଳ-ପ୍ଲିନ୍ଥ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, କୋରାପୁଟ-ତଳମହଲା କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁଛି, କଳାହାଣ୍ଡି-ତଳମହଲା ଛାତ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁଛି

2014-19 ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟ ବଜେଟ ଅଧିନରେ ପାଣ୍ଠିର କ୍ରମାଗତ ସଂଚୟ ରହିଥିଲା ଏବଂ ବାର୍ଷିକ ସଂଚୟ ହାର 6.60 ରୁ 13.45 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ରହିଥିଲା । ରୁସା ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ରୁସା-1 ରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଅନୁମୋଦିତ ଖର୍ଚ୍ଚର 77 ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରଦାନ କରିଥିବା ବେଳେ ରୁସା-2 ରେ ଅନୁମୋଦିତ ଖର୍ଚ୍ଚର 46 ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ।

ସୁପାରିଶ:

- ନାକ୍ ସ୍ୱୀକୃତି ପ୍ରାପ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ ସ୍ୱୀକୃତି ଏବଂ ଏହାର ଲାଭ ବିଷୟରେ ଅବଗତ କରାଇବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ଗୁଣବତ୍ତା ନିଶ୍ଚିତତା ସେଲ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଯେଉଁ କଲେଜ ଗୁଡ଼ିକରେ ସ୍ୱୀକୃତି ଶେଷ ହୋଇଯାଇଛି ସେହି କଲେଜ ଗୁଡ଼ିକୁ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା (ଓଏସ୍ଏଚ୍ଇସି ମାଧ୍ୟମରେ) ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତା ସୂଚକାଙ୍କ ଉପରେ ଆଧାର କରି ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାର ଗୁଣାତ୍ମକ ମାନର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଆବଶ୍ୟକ ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର

ତାରିଖ:20 May 2021

(ସ୍ମୃତି)

ମହାଲେଖାକାର (ଲେଖାପରୀକ୍ଷା-1)
ଓଡ଼ିଶା

ପ୍ରତିସ୍ୱାକ୍ଷର

ନୂଆ ଦିଲ୍ଲୀ

ତାରିଖ:3 Jun 2021

(ଗିରିଶ ଚନ୍ଦ୍ର ମୁର୍ମୁ)

ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାଲେଖାସମୀକ୍ଷକ